

Stiftelsen romanifolkets/taternes kulturfond
Postboks 222
2241 MAGNØR

14. august 2019

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Høringsvar - forskrift til tilskudd til romanifolket/taterne

Vi viser til høringsbrev av 21. mai 2019 vedr. forskrift til tilskudd til romanifolket/taterne.

Det sies ofte at folkegruppen har arvet en mistillit til myndighetene. Sjeldnere at representanter for myndighetene har arvet en mistillit til folkegruppen. Den gjensidige mistilliten er fremdeles et alvorlig problem for samhandling og forsoning.

Som romanifolk/tatere møter vi svært nedlatende og konfliktskapende holdninger blant de ansatte i Same- og minoritetspolitisk avdeling (SAMI). Et eksempel på slike holdninger hos ansatte i SAMI kommer pussig nok til uttrykk i høringssvaret fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) 14. august 2019. Saksbehandleren som utarbeidet høringssvaret, var inntil i fjor ansatt i SAMI og hadde mange oppgaver knyttet til romanifolket/taterne og Stiftelsen romanifolkets/taternes kulturfond.

I høringssvaret fortelles det bl.a. at *"det representerer også en betydelig risiko å tildele tilskudd til privatpersoner"* i folkegruppen. Videre stilles spørsmålet *"[h]vordan skiller en privatperson mellom kostnader knyttet til et prosjekt og egen private økonomi for eksempel ved kjøp av utstyr og tjenester som i en kort periode er nødvendige for gjennomføringen av prosjektet?"* Til sist anbefales Kommunal- og moderniseringsdepartementet *"nøye å vurdere de økonomiske sidene ved statlig tilskudd og privatøkonomi."*

I høringssvaret påpekes det at involvering og medvirkning ikke betyr at romanifolket/taterne skal ha medbestemmelsesrett: *"Involvering og medvirkning er ikke det samme som medbestemmelsesrett."* Videre at departementet må gi folkegruppen særomsorg og gi tydelig beskjed om at de ikke skal ha medbestemmelsesrett over sin egen erstatning: *"Departementet og tilskuddsforvalter bør derfor være tydelig og avklarende når det gjelder rammer for medvirkning."*

Det overrasker oss ikke at en med fortid i SAMI har slike holdninger til folkegruppen. Uventet er det derimot at holdningene uttrykkes så åpenlyst. Her har SAMI vært forsiktige, men like fullt effektive.

SAMI som konfliktskaper

SAMI har en nedbrytende rolle som konfliktskaper blant romanifolket/taterne. Det seneste eksempelet er SAMIs rolle som oppretter og leder av referansegruppen for en ny forvaltningsmodell for den kollektive erstatningen til romanifolket/taterne. Se forøvrig Taternes/romanifolkets menneskerettighetsforenings høringsvar 15. august 2019 om dette.

SAMI la frem *"fire forslag til ny forvaltning av den kollektive oppreisningen til romanifolket/taterne"* som referansegruppen skulle drøfte. To av forslagene var ikke egnet til annet enn å skape konflikt - forslaget om å bruke den kollektive erstatningen til individuelle erstatninger og forslaget om å trekke tilbake den kollektive erstatningen. SAMI vekket her til live gamle, men i dag helt marginale problemstillinger. Konflikten bidro til å ta oppmerksomheten bort fra reelle problemstillinger.

SAMI har gjennom konfliktskaping og undergraving av folkegruppens representative organer kunnet presentere seg selv som talsmann for de umælende i folkegruppen og samtidig skapt en forestilling om at de umælende er de som egentlig representerer folkegruppen. Departementets utkast til forskrift til tilskudd til romanifolket/taterne må ses i denne sammenhengen.

For styret i Stiftelsen romanifolkets/taternes kulturfond

Holger Gustavsén (styreleder)